

OHSAS 18001 İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

Yrd.Doç.Dr. Gökhan OFLUOĞLU
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi,
Çaycuma İ.İ.B.F.
Öğretim Üyesi

Gökmen SARIKAYA
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü,

ÖZET:

İşyerlerinde sağlık ve güvenlik tüm işleri etkileyen bir konu olduğundan OHSAS 18001 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sisteminin uygulanması zorunlu bir hale gelmeye başlamıştır. Kanunlara adaptasyonunun sağlanması ve şirketi koruyan bir sistemin kurulması için OHSAS 18001, kaza, mahkemelik olay ve zaman kaybı riskini azaltabilen bir yönetim sistemidir.

OHSAS 18001 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi; işyerlerinde, işçilere ait yatıp kalkma yerlerinde ve diğer müstemilatında bulunması gereken sağlık şartlarının ve işyerlerinde kullanılan alet, edevat, makineler ve hammadeler yüzünden çıkabilecek hastalıklara engel olacak tedbir ve araçların, işyerlerinde iş kazalarını önlemek üzere bulundurulması gerekli araçların ve alınacak güvenlik tedbirlerinin neler olacağını kapsar.

OHSAS 18001, İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemleri için bir değerlendirme şartnamesidir. Şirketlerin sağlık ve güvenlik yükümlülüklerini etkin bir şekilde yerine getirme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde geliştirilmiştir.

GİRİŞ

İş Sağlığı ve İş Güvenliği, bir kuruluşun gerçekleştirdiği faaliyetlerden etkilenen tüm insanların (çalışanların, geçici işçilerin, taşeron çalışanlarının, ziyaretçilerin, müşterilerin ve işyerindeki herhangi bir kişinin) sağlığına ve güvenliğine etki eden faktörler ve koşulların bütünüdür.

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi ise kuruluşlarda karşılaşılan en önemli insan kaynakları sorunlarından biri olup çalışanların emniyetli ve sağlıklı bir çalışma ortamına sahip olmalarını sağlamaya matuftur. İşyerlerinde işlerin gerçekleştirilmesi esnasında çeşitli nedenlerden kaynaklanan sağlığa zarar verebilecek kaza ve diğer etkenlerden korunmak ve daha iyi çalışma ortamı sağlamak amacıyla sistemli ve bilimsel bir şekilde tehlikelerin ve risklerin belirlenmesi ve bu tehlikelere ve risklere yönelik önlemlerin alınması çalışmalarının gerçekleştirildiği bir yaklaşımdır.

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi, iş sağlığı ve iş güvenliği faaliyetlerinin kuruluşların genel stratejileri ile uyumlu olacak biçimde sistematik bir şekilde ele alınarak sürekli iyileştirme yaklaşımı çerçevesinde çözümlenmesi için kullanılan bir araçtır.

OHSAS 18001 (Occupational Health and Safety Assessment Series); İngiliz Standartlar Enstitüsü kısaca BSI (British Standards Institute) tarafından yayımlanmış bir İş Sağlığı ve İş Güvenliği standardıdır. OHSAS 18001, ISO 9000 ve ISO 14000 gibi diğer uluslararası standartlardan farklı olarak bazı ulusal standart kuruluşları ve belgelendirme kuruluşlarının birlikte çalışmasıyla gerçekleştirilmiştir ve bir ISO standardı olmayıp kuruluşların ürün ve hizmetlerinin güvenliğinden çok çalışanın sağlığına ve işin güvenliğine yönelik bir standarttır.

1- OHSAS 18001'İN TARİHÇESİ:

Kılavuz niteliğindeki ilk sağlık ve güvenlik standardı olan "BS 8800 Mesleki Sağlık ve Güvenlik Yönetim Sistem Rehberi" 1996'da BSI tarafından yayınlanmıştır. Kılavuz niteliği taşıyan bu ilk standart kurumların belgelendirilme-sine yönelik bir temel teşkil etmemektedir.

Müteakip tarihlerde başka belgelendirme kuruluşları da bu konuda standartlar yayınlamışlardır. Ancak yayınlanan bu standartlar BS 8800'u temel almalarına rağmen birbirlerinden içerik ve uygulama bakımından farklılıklar göstermekteydi. Bunun üzerine İngiltere'de BSI öncülüğünde uluslararası kabul edilebilecek bir sağlık ve güvenlik standardı hazırlanmasına yönelik bir komisyon

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

toplantısı kararlaştırılmış ve bu komisyonun çalışmaları sonucunda 1999 yılında OHSAS 18001 standardı oluşturulmuştur.

Hazırlanan bu standart, 2001 yılında TSE (Türk Standartları Enstitüsü) tarafından kabul edilerek TS-18001 olarak yayımlanmıştır.

2- İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİNE GENEL BAKIŞ:

Günümüzde işletmelerden beklentiler sürekli artış göstermektedir. Artık sadece iyi mal veya hizmeti ucuza sunmak ve ISO 9000 Kalite Yönetim Sistemi ile sunulan bu ürünü güvence altına almak yetmemektedir.

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Değerlendirme Serisi (OHSAS) 18001 spesifikasyonu ve buna ait OHSAS 18002 kılavuzu; müşterilerin kuruluşlardan kabul edilebilir, denetlenebilir ve belgelendirilebilir bir iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi talep etmeleri sonucunda geliştirilmiştir.

Hem üretim hem de günümüzde daha da önem kazanan hizmet sektöründe, işi çalışanlar için sağlıklı ve güvenli hale getirmek kanunlarca zorunlu hale gelmiştir. OHSAS 18001, bu zorunluluğu yerine getirmeye yardımcı olacak yeni, tetkik edilebilir ve uluslararası tanınan bir tetkik serisidir.

OHSAS 18001, öncelikle ağır ve tehlikeli işyerleri için BSI tarafından geliştirilen, tüm dünyada kabul görmüş ve risk analizine dayalı bir yönetim sistemidir.

OHSAS 18001 Şartnamesi, iş kazası ve meslek hastalıklarını en aza indirmek; işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili yasal yükümlükleri yerine getirmek isteyen işyerleri için karşılanması gereken şartları içerir.

Bu yönetim sistemi, zararlı sonuçlanabilecek olası tehlikelerin önceden tespit edilerek bu riskleri minimize ve bertaraf edilmesi ile gerekli önlemlerin alınmasını hedeflemektedir.

Bu standart ve ona eşlik eden OHSAS 18002, 'OHSAS 18001'in uygulanması için rehberler, müşterilerin yönetim sistemlerinin tanımlanabilir iş sağlığı ve iş güvenliği yönetim sistemi standardı ile tetkik edilebilmesine ve belgelendirilmesine olan acil müşteri ihtiyaçlarının karşılanması için geliştirilmiştir. Bu standart, ürün ve hizmet güvenliğinden çok iş sağlığı ve güvenliğini işaret etmeye odaklanmıştır.

"Önlemek ödemekten daha ucuz ve insancıldır" ve **"Sıfır Kaza"** sloganları, OHSAS 18001 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sisteminin

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

uygulanması için gerekli olan işçi sağlığı ve iş güvenliği risklerinin değerlendirilmesi ve önlemlerinin alınması konusunda insanlara bilinç kazandırma amacını taşımaktadır.

Ülkemizde İSİG faaliyetleri kişisel koruyucuların kullanımını çağrıştırmakta ve geleneksel olarak ayrıca yapılması gereken iş olarak algılanmaktadır. İSİG Yönetim Sistemiyle, çalışanlar, yönetenler ve denetleyenlerin rol ve sorumlulukları açık hale getirilerek çalışanların katılımı sağlanacaktır.

Çalışanlar, İSİG risklerinin belirlendiği ve önlemlerle asgari seviyeye indirildiği, yasalara uyan, hedeflerin yönetim programları ile hayata geçirildiği, uygun İSİG eğitimlerinin uygun kişilere verildiği, acil durumlara hazır, performansını izleyen, izleme sonuçlarını iyileştirme faaliyetlerini başlatmak için kullanan, faaliyetlerini denetleyen, yaptıklarını gözden geçiren ve dökümanente eden bir kuruluşta İSİG faaliyetlerine gereken önemi veren bir sistemin parçası olacaktır.

Bu sistemi geliştirmek için aşağıdaki sistem geliştirme gereklerine ihtiyaç duyulmaktadır.

1. Politika Belirleme,
 - Risk Analizi ve Sistem Kontrolü,
 - Eğitim ve Bilinçlendirme,
 - Model Seçimi, Geliştirilmesi ve kontrolü,
 - Dokümantasyon,
 - İç Denetimler,
2. Risk Analizi (Hukuki ve Teknik),
3. Yatırım Gereklilerinin Tespiti (Kişisel Koruyucu Ekipman Tipleri, Yangın Sistemleri vs.)
4. Eğitim Programları, Tipi, İçeriği ve Frekanslarının Belirlenmesi

3- OHSAS 18001 İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİNİN ISO 9001:1994 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ VE ISO 14001:1996 ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ VE DİĞER YÖNETİM SİSTEMLERİ İLE İLİŞKİLERİ:

İş Sağlığı ve İş Güvenliği alanında beklenti, kuruluşların ürün veya hizmeti üretirken çevreye saygılı olmaları, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önlemleri almaları ve sosyal sorumluluklarını yerine getirmeleri yönündedir. Bundan dolayı kalite, çevre ve işçi sağlığı ve iş güvenliği sistemlerinin birbirine entegre olması zorunluluğu getirmiştir. ISO 9001:1994 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 14001:1996 Çevre Yönetim Sistemi ile uyumludur. Böylece mevcut yönetim sistemleri, OHSAS

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

18001'i de içerecek tarzda daha da nitelikli hale gelmektedir. Kuruluşun istemesi halinde; kalite, çevre ve iş sağlığı ve iş güvenliği yönetim sistemlerini kolayca entegre edebilmesine ve eş zamanlı uygulanmasına imkan vermektir. Böyle sistemlere Entegre Yönetim Sistemi adı verilmektedir.

Diğer yönetim sistemlerine entegrasyonun sağlanması, mükerrer çalışmalar yapılmasını ve zaman kayıplarını da önler. Entegre yönetim sistemlerinin birbirleriyle ilişkilerinin gelişmiş olduğu entegre yönetim sistemi tetkik planında ayrıntılı olarak görülebilir.

Farklı bilim dallarında bilgi gerektiren bu konularda uzmanların katkısı olmaksızın ne, nasıl, kimle gibi sorulara cevap bulunması ve doğru, uygun görev delegasyonları yapılması ve koordinasyon sağlanması mümkün olamayabilir. Ayrıca yöneticiler, iş ve hedef yoğunluğundan sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı yaratılması isteklerine 'zaten bizde aksine bir durum mu var ?' yaklaşımıyla bazen istemeden de olsa bilinçsiz bir şekilde zarar verebilirler. Yöneticilerin bu yaklaşımını kırmak için de aynı zamanda danışmanlık firmalarınca eğitim verilebilir.

Yöneticilerin profili işverenler, koordinatörler, üretim müdürleri, insan kaynakları yöneticileri, iş sağlığı ve iş güvenliği yöneticileri olup onlara yönelik bu eğitim programında şu konulara yer verilir; SEÇ (Sağlık, Emniyet, Çevre) Risk Yönetiminin Amacı, Bilinen Yönetim Sistemleri, TSE OHSAS 18001-18002 Nedir?, Yasalar Ne Diyor?, AB Uygulamaları, Küresel Rekabette İSİG Yönetim Sisteminin Önemi, Tehlike Nedir?, Tehlike Tanımlama Parametreleri, Çevresel Etki Nedir?, Ağır ve Tehlikeli İşler, Çalışma Sahası ve Yapılan İşler, Ulusal Mevzuatın Değerlendirilmesi, Tehlikenin Sonucu ve Çevresel Etki, Riskin Olma Olasılığı, Riskin Şiddeti, Risk Değerlendirme Yöntemleri, Risk Değerlendirme Takımı, Risk İşlem Operatörü ve Risk Matriksi, Riski Azaltma Yöntemleri, Genel Risk Değerlendirmesi, Yapılan İşlerin Risklerinin Değerlendirilmesi, Proje Risk Değerlendirmesi, Risk Değerlendirme Şartları, Risk Değerlendirmenin Gözden Geçirilmesi, Spesifik Risklerin Kontrolü, Risk Değerlendirme Çalışmaları.

Üst yönetimin OHSAS 18001'i uygulamayı taahhüt etmesinden sonraki aşamalar tüm yönetim sistemleri ile aynıdır.

1. Çevre Politikasının Oluşturulması.
2. Planlama.
3. Uygulama ve İşlem.
4. Kontrol ve Düzeltici Faaliyet.

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

5. Yönetimin gözden geçirmesidir.

4-TS 18001 (OHSAS) STANDARDI BÖLÜMLERİ .

TS 18001(OHSAS) standardı aşağıdaki bölümlerden oluşur.

1.Kapsam

2.Atıf yapılan standartlar

3.Terimler ve tarifler

4.İSG yönetim sistemi unsurları

4.1 Genel Şartlar: Kuruluş, bu şartnamede yer alan şartları karşılayacak biçimde bir işçi sağlığı ve iş güvenliği (İSİG) yönetim sistemi kurup sürdürmelidir.

4.2 İSG politikası: Kuruluşun en üst makamı tarafından onaylanmış bir İSİG politikası olmalıdır.

4.3 Planlama : Tehlikelerin saptanması, risklerin belirlenmesi ve gerekli önlemlerinin alınması için prosedürler oluşturulmalı ve işlemler belirlenmelidir. Kuruluşun yerine getirmekle yükümlü olduğu yasal şartları nasıl karşılayacağı bir prosedürle açıklanmalıdır. Her düzey ve faaliyet için İSİG hedefleri belirlenmelidir. Hedefleri yakalamak için bir İSİG yönetim programı hazırlanmalıdır.

4.3.1 Tehlike tanımlaması, risk değerlendirmesi ve risk kontrolü için planlama

4.3.2 Yasal ve diğer şartlar

4.3.3 Hedefler

4.3.4 İSİG yönetim programları

4.4.Uygulama ve Çalıştırma: İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda en büyük sorumluluk üst yönetimindir. Kuruluşta iki yönlü iletişim sağlanmalıdır. Risk altındaki her personel İSİG çalışmalarına katılmalıdır. İSİG çalışmaları kayıt edilmelidir. Kuruluş, kontrol ve önlemleri alınması gereken yerlerdeki risklerle ilgili uygulama ve faaliyetleri tanımlamalıdır. Kuruluş, acil durumlara hazırlık ve harekete geçme için planlara sahip olmalıdır.

4.4.1 Yapı ve sorumluluk

4.4.2 Eğitim,bilinç (farkında olmak) ve yeterlilik

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

4.4.3 İstisare ve iletişim

4.4.4 Dokümantasyon

4.4.5 Doküman ve veri kontrolü

4.4.6 İşlem kontrolü

4.4.7 Acil durum hazırlığı ve bu hallerde yapılması gerekenler

4.5. Kontrol ve düzeltici faaliyet: İSİG performansı düzenli bir şekilde izlenmeli ve ölçülmelidir. Gerektiğinde düzeltici ve önleyici faaliyetler uygulanmalıdır. Önerilen tüm önleyici ve düzeltici faaliyetler uygulamaya geçmeden önce risk değerlendirme yöntemi ile incelenmelidir. Tüm kayıtlar belirli süre korunarak saklanmalıdır. İSİG yönetim sistemi belirli aralıklarla iç tetkike tabi tutulmalıdır.

4.5.1 Performans ölçümü ve izleme

4.5.2 Kazalar, olaylar, uygunsuzluklar, düzeltici ve önleyici faaliyet

4.5.3 Kayıtlar ve kayıtların yönetimi

4.5.4 Tetkik

4.6. Yönetimin gözden geçirmesi: Kuruluşun üst yönetimi İSİG sistemini belirli aralarla gözden geçirerek uygunluk, yeterlik ve etkinliğinin devamını sağlamalıdır.

OHSAS 18001 İş sağlığı ve iş güvenliği yönetim sisteminin tetkik soruları toplam 117 (yüzonyedi) sorudan oluşmaktadır.

5-TS 18001 İLE İLGİLİ BAZI TANIMLAR:

TS 18001 ile ilgili bazı tanımları şöyle sıralayabiliriz.

Kaza: Ölüme, hastalığa, yaralanmaya, hasara veya diğer kayıplara sebebiyet veren istenmeyen olay.

Tehlike: Güvensiz hareket ve ortam koşullarından kaynaklanan ve risk taşıyan her durum bir tehlikedir (Örn: düşme tehlikesi, elektrik çarpması tehlikesi, kayma tehlikesi, vb).

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

Zarar: İnsanların yaralanması, hastalanması, malın, çalışılan yerin zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine neden olabilecek potansiyel kaynak ve durum.

Risk: Tehlikeler sonucunda ortaya çıkabilecek olan her potansiyel durum bir risktir. (Örn: ölüm riski, yaralanma riski, sakat kalma riski, vb).

Sıralama bakımından incelenmesi gerekirse; önce tehlike, sonrasında da bu tehlikeden kaynaklanan risk ortaya çıkar (Örn: Düşme tehlikesi sonrasında ölüm riskinin ortaya çıkması, vb).

Risk Değerlendirmesi: Tüm proseslerde, riskin büyüklüğünü tahmin etmek ve riske tahammül edilip edilemeyeceğine karar vermek.

6-OHSAS 18001 YÖNETİM SİSTEMİ DİZAYNI:

OHSAS 18001 şartnamesi, Planla-Uygula-Kontrol Et- Önlem Al döngüsünü, sürekli iyileştirme eş zamanlı bir vurgu ile takip etmektedir.Aşağıdaki aşamalar yönetim sisteminin ana yapısının oluşturulmasına ve OHSAS 18001'in yapısına irtibat kurulmasında yardımcı olur.

6.1 Plan:

Planlama aşaması süresince:

1. Üst yönetimin taahhüdüne bağlılığından emin olunmalıdır.
2. Üst yönetim, şirketin iş sağlığı ve iş güvenliği politikasını tanımlamalıdır.
3. Tehlike unsurlarının tanımlanması, risklerin değerlendirilmesi ve gerekli kontrol önlemlerinin uygulanması için bir iskelet yapı sağlanması amacıyla planlama yapılmalıdır.
4. Yasal yükümlülükler tanımlanmalı ve anlaşılmalı,amaçlar belirlenmeli ve bunları elde etmek amacıyla bir yönetim programı uygulanmalıdır.Tüm bu süreç kayıt altına alınmalıdır.

6.2 İş Sağlığı Ve İş Güvenliği Yönetim Sisteminin Uygulanması:

Bu aşamada;

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

1. Roller ve sorumluluklar tespit edilmelidir.
2. İSİG bilgilerinin çalışanlar ve diğer ilgili taraflar ile konsültasyonu ve iletişimi için prosedürler geliştirilmelidir.
3. Faaliyetler dökümante edilmeli ve bir doküman ve veri kontrol sistemi geliştirilmelidir.
4. Bir proses (işlem) kontrol sistemi uygulanmalıdır.
5. Acil durumlar için planlar ve prosedürler tespit edilmelidir.

6.3. Yönetim Sisteminin Kontrol Edilmesi Ve Gerekli Olabilecek Düzeltici Önlemlerin Alınması:

Aşağıdaki hususlar uygulanarak yönetim sistemini sürekli iyileştirme amaç edinilmelidir.

1. Performans,ölçüm ve denetim uygulamaları devreye sokulmalıdır.
2. Kazalar,olaylar,uygunsuzluklar ve düzeltici ve önleyici faaliyetler için sorumluluk ve yetkinin tespiti yapılmalı ve dökümante edilmelidir.
3. Kayıtlar ve kayıt yöntemi için bir prosedür belirlenmelidir.
4. Yönetim sisteminin performansı denetlenmeli ve değerlendirilmelidir.
5. Tanımlanmış ve belirlenmiş aralıklarla sistem için yönetim gözden geçirmeleri yapılmalıdır.

6.4. Belgelendirme:

Belgelendirme işlemi,değer katıcı ve sistemin geliştirilmesini kolaylaştıran aşamalı bir yaklaşımdır.Belgelendirme işlemi süresince,OHSAS 18001 yönetim sistemi gözden geçirilmelidir.Belgelendirme için aşağıdaki işlemler yapılmalıdır.

İş Güvenliği Gereklere

- İş Kazalarının Kontrolü ve İlk Yardım ,
- Yangın Sistemleri ve Acil Durumlar,

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

- Tehlikeli/ Zararlı Maddeler,
- Ergonomi,
- Kişisel Koruyucular,
- Makine ve Elektrik Güvenlikleri,
- Yapısal Güvenlik,
- İş Kazaları Analiz Teknikleri ve Sınıflandırmaları,
- Emniyetli Çalışma Ortamı Oluşturulması,
- Çalışma İzni Prosedürleri,
- Emniyetsiz Hareketlerin Gözlenmesi ve Rapor Edilmesi,
- Kimyasal/ Zararlı Maddelerin Emniyetli Kullanımı ve Stoklanması,
- İş Sağlığı ve Güvenliği Programının Oluşturulması.

6.5. Sürekli Değerlendirme:

Sertifika verildikten sonra ,başarının reklamı yapılmaya ve iş ilerletmeye başlanabilir.Kaydın devamlılığını sağlamak için ihtiyaç duyulan yasal uygunluktan emin olma, İSİG Yönetim Sisteminin işletimi ile ilgili bilgileri kaydetme ve sürekli gelişmeyi kanıtlamaktır.

7. OHSAS 18001 İŞ SAĞLIĞI VE İŞ YÖNETİM SİSTEMİ KURMA ADIMLARI :

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi kurma aşamalarında aşağıdaki aşamalardan geçilir.

1. Mevcut durum tespiti yapılmalıdır.
 - İşlerle ilgili tehlikelerin belirlenmesi ve tehlikeleri için risk analizi yapılması.
 - Kanuni ve diğer gerekliliklere karşı durum tespiti.
 - Mevcut iş sağlığı ve iş güvenliği kontrolleri / uygulamaları.
 - Geçmişte yaşanan iş kazaları ve mesleki hastalıkların belirlenmesi.
2. Riski yüksek konuları adresleyen bir iş sağlığı ve güvenliği politikası hazırlanmalıdır.

3. Kabul edilemeyecek seviyedeki risklerle ilgili hedef ve bu hedeflere yönelik bir iş sağlığı ve güvenliği yönetim programı hazırlanmalıdır.

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

4. Kabul edilebilir seviyenin üstündeki riskleri kontrol altına alacak iş yöntemleri belirlenmelidir.

5. Olabilecek acil durumlar, önlemler ve olması durumunda yapılması gerekenler belirlenmelidir. (Acil durum prosedür ve planları hazırlanmalıdır.)

6. İzleme ve ölçüm faaliyetleri belirlenmeli ve gerçekleştirilmelidir.

7. Sistem işletilerek standardın gerekliliklerini karşılayıp karşılamadığı, uygulanıp uygulanmadığı ve etkinliği iç tetkiklerle sorgulanmalıdır.

8. Sistem performansı Yönetim tarafından gözden geçirilmelidir ve eksiklikler tespit edilerek iyileştirme planları yapılmalıdır.

9. Bütün bu faaliyetler kayıt altına alınmalıdır.

8-OHSAS 18001 YARARLARI:

OHSAS 18001'in yararları şöyle sıralanabilir.

1. Çalışanları işyerinin olumsuz etkilerinden ve kazalardan koruyarak, rahat ve güvenli bir ortamda çalışmalarını sağlamak.

2. Çalışan motivasyonu ve çalışan katılımını artırmak.

3. İş kazaları ve meslek hastalıkları sebebiyle oluşabilecek iş ve iş gücü kayıplarını en aza indirgeyerek, iş veriminde artışın sağlanması ve maliyetlerin düşürülmesi.

4. Çalışma ortamlarında alınan tedbirlerle, işletmeyi tehlikeye sokabilecek yangın, patlama, makine arızaları vb. durumların ortadan kaldırılması neticesinde işletme güvenliğinin sağlanması.

5. Ulusal ve uluslararası yasa ve standartlara uyum sağlamak.

6. İş performansını artırmak;

7. Diğer işletmeler ya da müşterilere karşı duyarlı, sorumlu bir imaj yaratmak.

8. Rakiplere karşı güçlendirilmiş işletme imajı ile üstünlük sağlamak.

9. Resmi makamlar önünde, kuruluşun iş güvenliğine olan duyarlılığının kanıtlamak.

10. Davalara sebep olabilecek kaza riskini azaltmak.

11. İş kazası ve meslek hastalıklarının oldukça yüksek maliyetlerini en aza indirmek.

12. Karlılığı arttırmak.

13. İSG çalışmalarını diğer faaliyetlere entegre ederek kaynakların korunmasını sağlamak.

SONUÇ:

İş kazalarının işçilere, işletmelere ve ülke ekonomilerine büyük boyutlara ulaşan zararları bulunmaktadır. Ayrıca iş kazaları ülke kalkınmasını da olumsuz yönde etkilemektedir. Herşeyden önemlisi ise en değerli varlık olan insanların ölmesine ya da sakat kalmasına neden olmasıdır. İş kazalarında zarar gören insanların, eski sağlıklı durumlarına getirilmeleri çoğu zaman mümkün olamamaktadır. Bu nedenle iş kazalarının yol açtığı gerçek zararların hesaplanabilmesi imkansızdır. İş kazalarının önlenmesi işçi, işveren ve devlet kesimleri arasında çok yönlü bir işbirliğini gerektirmektedir. Son yıllarda bir çok ülke, endüstriyel alanda meydana gelen iş kazalarını önlemek için çok önemli gelişmeler kaydetmiştir. Bunun kanıtı olarak ölüm oranlarında, kaza sıklığında ve şiddetinde meydana gelen azalmalar gösterilebilir.

Toplam Kalite Yönetiminde meydana gelen gelişmeler, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanına da yansımıştır. Çünkü işyerlerinde iş kazalarının mümkün olabildiği kadar azaltılması hatta ortadan kaldırılması da toplam kalite Yönetiminin çok önemli bir boyutudur ve bu nedenle OHSAS 18001 aynı zamanda toplam kalite yönetim sürecinin bir parçasıdır. OHSAS 18001 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi, işletmelerin sağlık ve güvenlik yükümlülüklerini etkin bir şekilde yerine getirme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde geliştirilmiştir. Böylece iş kazalarının önlenmesi ve işletmelerin iş güvenliği ile ilgili yasal yükümlülüklerin yerine getirmesi daha kolay olacaktır. Bu yönetim sistemi sayesinde iş güvenliği düzenlemelerinin, çağdaş teknolojik gelişmelere uygunluğu sağlanacak, ayrıca iş kazalarının nedenleri saptanarak, tekrar oluşmasını engelleyici mekanizmaların devreye girmesi sağlanacaktır. OHSAS 18001 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sisteminin işletmelerde tesis edilmesinin ayrıca toplumun hangi kesimlerine hangi kuşaklara kadar ulaşacağı belli olmayan dışsal yarar zinciri de bulunmaktadır. Hiç

Kamu-İş; C:8, S: 3/2005

kuşkusuz iş kazalarını önlemek için tesis edilecek böyle bir sisteme yönelik her türlü iş güvenliği harcaması ve yatırımı, iş kazası meydana geldikten sonraki dolaysız, dolaylı ve dışsal maliyetlerden çok daha ucuz olacaktır. Böyle bir yönetim sisteminin kurulabilmesi için devlet, işçi ve işveren kesimleri arasında çift yönlü bir iletişim ağının kurulması ve tüm kesimlerin aktif olarak iş güvenliği çalışmalarına katılması gerekmektedir.

DİPNOT VE KAYNAKLAR

- 1:www.kagem.com.tr
- 2:www.bsi-global.com.
- 3:www.megah.com.tr
- 4:ERKOÇ,Zafer
2004"Kalite Yönetim Sistemleri İç Tetkik Rehberi"
İşletme Ekonomi Dizisi İstanbul:Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
Bölüm 01(22-23)
(1534-149)
- 5:www.tisk.com.tr
- 6:Erdemir 2004 TKY felsefesi sunumu
- 7:www.prosesdanismanlik.com.tr.
- 8:www.portal.com.tr
- 9:www.sisecam.com.tr.
- 10:www.tse.gov.tr.
- 11: ERKOÇ,Zafer
2004"Kalite Yönetim Sistemleri İç Tetkik Rehberi"
İşletme Ekonomi Dizisi İstanbul:Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
Ek 23(395-409)
(1534-149)
- 12:www.netmarkmarker&patent.com.
- 13:*OHSAS 18001 A-'dan Z'ye İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi(Kitap+CD)*
- 14:*www.ohsas-18001-occupational-health-and-safety.com.*
- 15:*www.habersa.com.tr.*